

Til beslutningsforslag nr. B 4. Betænkning afgivet af kommunaludvalget den 20. november 1984

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om bevarelse af Diakonissestiftelsens hospital som et aktivt og funktionsdygtigt alment hospital

[af Agerschou (SF) m.fl.]

Udvalget har behandlet forslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til indenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Nogle af disse spørgsmål og ministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Den danske Diakonissestiftelse, bestyrelsen, formanden,

Diakonissestiftelsen, Plastikkirurgisk afd. A og

Landsforeningen for Læbe-Ganespalte.

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til bemærkningerne.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis, venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) udtaler følgende:

Mindretallet har under behandlingen og ved sin stillingtagen til forslaget lagt megen vægt på de oplysninger, indenrigsministeren har fremsendt til udvalget i besvarelsen af en række spørgsmål, herunder om, at læbe-/ganespaltefunktionen fortsat vil kunne blive varetaget på samme høje faglige stade på rigshospitalet som hidtil, at den lægelige og sygeplejemæssige ekspertise inden for læbe-/ganespaltefunktionen vil blive overført til rigshospitalet, og at plejepersonalet og det lægelige personale herved vil kunne videreføre traditionerne fra Diakonissestiftelsen.

I denne forbindelse er det oplyst, at læbe-/ganespaltesengene bevares som en en-

hed på rigshospitalets børneafdeling, der er vant til og har særlig ekspertise i behandlingen af børn, et forhold som også vil komme læbe-/ganespaltebørnene til gode i forbindelse med selve operationerne. Det er tillige oplyst, at den omstændighed, at læbe-/ganespaltesengene bevares som en enhed, positivt vil medvirke til, at der vil opstå et nærmere tilhørsforhold mellem børnene, forældrene og plejepersonalet på det pågældende afsnit. I denne forbindelse er det oplyst, at der vil være lige så gode muligheder for forældreovernatning og -tilstedeværelse på rigshospitalet.

Efter det af indenrigsministeren oplyste er operationskapaciteten på rigshospitalet vedrørende læbe-/ganespaltebørnene lagt til rette, så der ikke bliver ventetid. Børnene vil blive opereret i den takt, hvori de af taleinstitutterne indstilles til kirurgisk behandling. Det er endvidere oplyst, at tandbehandling, herunder tandreguleringen af læbe-/ganespaltebørnene på rigshospitalet, agtes fortsat uændret.

For så vidt angår behandlingen af øvrige plastikkirurgiske patienter i hovedstadsområdet har indenrigsministeren oplyst, at behandlingen af de patienter, der hidtil er blevet indlagt på Diakonissestiftelsen, fortrinsvis vil finde sted på Københavns amts sygehus i Gentofte samt på rigshospitalet. Københavns amtskommune har længe planlagt etableringen af egen plastikkirurgisk afdeling på Gentofte sygehus pr. 1. januar 1985. Afdelingen

planlægges i starten med 20 senge. Rigshospitalet er parat til, i en overgangsperiode, at øge aktiviteten på den plastikkirurgiske afdeling, hvis det måtte blive nødvendigt.

Herefter indstiller *mindretallet* beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et *andet mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) vil undlade at stemme ved beslutningsforslagets 2. (sidste) behandling og udtaler:

I en skrivelse af 16. maj 1984 til Diakonissestiftelsens bestyrelse godkendte indenrigsministeren de fire storkøbenhavnske sygehuskommuners forslag af 11. maj 1984 om at nedlægge Diakonissestiftelsens hospital pr. 1. januar 1985 og i stedet indrette et geriatrisk center, drevet af Københavns kommune, fra samme dato.

Dermed havde indenrigsministeren klart undladt at følge den folketingsbeslutning, som et stort flertal i folketinget, omfattende bl.a. de nuværende regeringspartier, havde gennemført mindre end 3 år før, den 2. juni 1981. Godkendelsen af nedlæggelsen var tilmed givet, uden at folketinget forud var orienteret herom. Folketingets kommunaludvalg modtog den 21. maj 1984 et materiale om nedlæggelsen af hospitalet til orientering.

Straks efter indenrigsministerens beslutning indledtes en række nødvendige forhandlinger mellem de mange parter, der er berørt af den meget store omlægning, det er at nedlægge et hospital, flytte dets funktioner til andre hospitaler og i stedet indrette bygningerne til andre formål.

Disse forhandlinger er meget langt fremskredne, og en lang række afgørende beslutninger er truffet og delvis gennemført i praksis, både hos statslige myndigheder og i de sygehuskommuner, der er omfattet af beslutningerne. Blandt andet har socialministeren den 17. oktober 1984 godkendt indretningen og vil give økonomisk støtte til driften af det geriatriske center, som Københavns kommune opretter fra 1. januar 1985 i bygningerne.

På denne baggrund må socialdemokratiets medlemmer af kommunaludvalget konstatere følgende:

For det første er det nu dokumenteret, at folketingsbeslutningen af 2. juni 1981 var en rent politisk demonstration uden reelt indhold og uden vilje til at give den reelt ind-

hold. Partierne bag beslutningen ønskede ikke at give ministeren de nødvendige beføjelser eller at stille de statslige midler, der var nødvendige, til rådighed.

For det andet er det givet, at det beslutningsforslag, der nu er til behandling, også er uden reelt indhold. Det følger allerede af, at det heller ikke giver ministeren nogen som helst beføjelse eller stiller statsmidler til rådighed til hel eller delvis drift af det hospital, som sygehuskommunerne ikke finder der er behov for.

For det tredje er de forberedelser til omlægningerne af Diakonissestiftelsens hospital, som indenrigsministerens tilladelse af 16. maj 1984 gav startsignalet til, i dag så langt fremme, at det er næsten umuligt at forestille sig, at en fornyet henstilling til ministeren om at bevare hospitalet, som folketingsbeslutningen jo er, kan tænkes gennemført.

Socialdemokratiet havde meget gerne set, at Diakonissestiftelsens hospital var blevet bevaret som egentligt hospital, men ønsker ikke at bebrejde sygehuskommunerne, at de har måttet træffe beslutning om at lade deres patienter behandle på deres egne hospitaler i stedet for på Diakonissestiftelsens. Det er følgen af en række nødvendige omlægninger i det storkøbenhavnske sygehusvæsen, især på grund af allerede skete og kommende forringelser i kommunernes økonomi.

Læbe-/ganespalteafdelingen må sikres fagligt gode og patientvenlige forhold. Læbe-/ganespaltekirurgi er et landsspecialie og hører derfor naturligt hjemme på rigshospitalet, når den nuværende placering på Diakonissestiftelsens hospital må opgives. Det er imidlertid afgørende, at de problemer, der uundgåeligt vil være ved flytningen, løses på en god og forsvarlig måde. Det er utvivlsomt, at en placering af læbe-/ganespalteafdelingen på Københavns amts sygehus i Gentofte som foreslået fra anden side også vil være en fuldt forsvarlig og god løsning.

Det fremgår imidlertid af de oplysninger, der er givet til udvalget, at den altovervejende opfattelse hos de myndigheder, der har ansvar i denne sag, er, at specialiet bør placeres på rigshospitalet.

Denne vurdering tilslutter mindretallet sig, men ønsker at tilføje, at man opmærksomt vil følge, hvordan løsningerne bliver for læbe-/ganespaltepatienterne.

Man er ligeledes enig i, at det ikke kan være en acceptabel løsning at bevare afdelingen på Diakonissestiftelsens hospital efter dets omdannelse til et geriatrisk center – bortset fra i en meget kort overgangsperiode.

Et tredje mindretal (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) udtaler følgende:

Den 2. juni 1981 vedtog et bredt flertal i folketinget, at blandt andet Diakonissestiftelsens hospital skulle bevares som et funktionsdygtigt alment hospital. Initiativtager til forslaget var partiet venstre ved Svend Erik Hovmand – den nuværende formand for folketingets finansudvalg – mens det konservative folkeparti, centrum-demokraterne, kristeligt folkeparti, fremskridtspartiet, socialistisk folkeparti, venstresocialisterne og Danmarks retsforbund var medforslagsstillere. Man bemærker, at de nuværende fire regeringspartier stod utvetydigt bag denne beslutning – oven i købet som forslagsstillere. For yderligere at illustrere dette forhold kan nedenstående citeres fra de ordførertaler, repræsentanter for de nuværende regeringspartier holdt den 2. juni 1981, idet det for forståelsens skyld bemærkes, at beslutningen foruden Diakonissestiftelsens hospital også omfattede Sankt Lukas Stiftelsens hospital.

Hagen Hagensen fra det konservative folkeparti sagde f.eks. følgende (Folketingstidende 1980–81, forhandlingerne sp. 12549): »Hvad der skal ske i sagen, er op til ministeren, men folketingets beslutning skal følges, og den går ud på, at man skal sikre, at de to stiftelser kan fortsætte som funktionsdygtige almene sygehuse. Det er det, der skal ske. Hvordan ministeren vil sørge for dette, er op til ham, men det er tinget, der træffer den beslutning, og så skal den følges op af ministeren.«

Arne Melchior fra centrum-demokraterne udtrykte sit partis holdning blandt andet på denne måde (sp. 12553): »Det er nødvendigt – dette være sagt til hr. Egon Jensen – at fastslå den selvfølge, at disse to velsignelsesrige institutioner ikke må nedlægges. Det er nødvendigt en gang imellem at sætte nogle stopklodser ind over for tingenes inerti, der går ud på at kvæle de små institutioner og lukke for det private initiativ.«

Steffensen fra kristeligt folkeparti fik blandt andet sagt dette (sp. 12560): »Kristeligt folkeparti er tilfreds med, at vi i dag står

over for at kunne vedtage dette beslutningsforslag. Naturligvis er følgen deraf, at man så må tage de konsekvenser, der måtte være nødvendige for at føre planerne ud i livet.«

Det lykkedes Svend Erik Hovmand fra venstre og som nævnt ordfører for forslagsstillerne at svinge sig op til blandt andet følgende bemærkninger (sp. 12561): »Det er mig en glæde som ordfører for forslagsstillerne at kunne konstatere et flertal bag dette forslag. Det er glædeligt først og fremmest af hensyn til de to hospitaler og deres nuværende og kommende patienter. Men det er naturligvis også glædeligt, at så mange partier på tværs af deres indbyrdes forskellighed alligevel har kunnet samles om ikke bare i fællesskab at fremsætte, men nu også at gennemføre et beslutningsforslag, der forhindrer regeringen i at underskrive en hospitalsplan, som truer de to hospitalers fremtid.

Når det overhovedet har kunnet lade sig gøre at samle dette flertal af så mange partier, skyldes det naturligvis ikke mindst den entusiasme, det engagement, der har været udvist fra alle sider, som har haft eller har med de to hospitaler at gøre, en holdning, som også har præget store dele af landets befolkning, hvilket både underskriftsindsamlinger og opinionsundersøgelser har vist.

Men den væsentligste årsag er givetvis det brede politiske ønske, der er i denne sal, om at bevare disse to mindre, private hospitaler med deres beundringsværdige historiske, faglige, økonomiske og ikke mindst uddannelsesmæssige baggrund, bevare dem som et værdifuldt supplement eller alternativ i hospitalsverdenen.«

Umiddelbart skulle man tro, at Diakonissestiftelsens hospital med en så bred opbakning i folketinget var sikret sin eksistens. Det var det ikke. Nok en gang måtte man erkende, at de fire nuværende borgerlige regeringspartier havde én holdning, da de var i opposition, og en anden nu, hvor de sidder ved magten.

16. maj 1984 bekendtgør indenrigsministeren – der hedder Britta Schall Holberg og er fra partiet venstre – at hospitalet skal nedlægges. Det sker, uden at ministeren på nogen måde forelægger det for folketinget eller for folketingets kommunaludvalg. Indenrigsministeren handlede tilsyneladende uden at blinke stik imod en gældende folketingsbeslutning, hvilket røber en beklagelig mangel

på forståelse for elementære parlamentariske grundregler hos den pågældende minister. Kort efter at indenrigsministerens beslutning var offentliggjort, fremsatte mindretallet et forslag i folketinget om bevarelse af Diakonissestiftelsens hospital, altså det samme forslag, som folketinget allerede én gang havde vedtaget. Det undrer naturligvis mindretallet en del, at man er nødt til at forsøge at få forslag vedtaget flere gange, men det er åbenbart tilfældet. På grund af det sene tidspunkt nåede mindretallets forslag ikke at komme til behandling i folketingets ordinære samling. I den forbindelse kan mindretallet ikke befri sig for en fornemmelse af, at indenrigsministerens beslutning netop blev offentliggjort på så sent et tidspunkt på foråret, at reaktioner fra folketingets partier kunne vanskeliggøres mest muligt.

Mindretallet forsøgte at indsamle de påkrævede 72 underskrifter, så forslaget kunne komme til behandling i folketingets ekstraordinære møde den 29. juni 1984. Men de selv samme partier, hvis ordførere havde bevæget sig op i næsten lyriske højder i juni 1981 i deres bestræbelser på at bevare Diakonissestiftelsens hospital, havde nu ingen lyst til at diskutere det pågældende hospitals fremtid. Det *skulle* åbenbart nedlægges på trods af, hvad venstre, det konservative folkeparti, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti tidligere havde sagt.

Ved behandlingen her i efteråret 1984 af forslaget har det samme mønster vist sig. De fire partier har ikke – bortset fra enkelte udbrud hos kristeligt folkeparti, der ikke har hjulpet noget som helst – vist nogen vilje til at stå ved tidligere holdninger. Tværtimod. Det kan – med afgivelse af denne betænkning – nu konstateres, at Diakonissestiftelsens hospital endegyldigt bliver nedlagt pr. 1. januar 1985. Og det er trist.

Det kan samtidig konstateres, at folketingsbeslutninger ikke er det papir værd, de er skrevet på, og det har mindretallet naturligvis i sinde at lære af.

Til slut skal det nævnes, at mindretallet – efter at have gennemlæst sagens akter gennem årene – er af den opfattelse, at »systemet« for allerede flere år siden har besluttet, at det pågældende hospital skulle nedlægges – koste, hvad det koste ville. Adskillige oplysninger i sagen er efter mindretallets opfattelse lagt sådan til rette, at de kommer til at

pege mod en nedlæggelse af hospitalet, i stedet for at forholdene bliver fremlagt så objektivt som muligt. Dette fænomen har mindretallet naturligvis også i sinde at drage lære af. Efter mindretallets opfattelse burde Diakonissestiftelsens hospital bevares som et aktivt og funktionsdygtigt hospital. Det kan der beklageligvis ikke skabes flertal for, efter at de fire regeringspartier er flygtet fra deres tidligere beslutning. I et forsøg på at redde, hvad reddes kan, har mindretallet stillet et ændringsforslag, der går ud på at bevare plastikkirurgien med læbe-/ganespaltefunktionen på Diakonissestiftelsens hospital. Det skyldes især, at de planer, der er lagt for disse funktioners videreførelse, er så skitseprægede og uigennemtænkte, at behandlingen må befrygtes at blive alvorligt forringet. Det gælder specielt behandlingen af læbe-/ganespaltebørn.

Med disse bemærkninger indstiller mindretallet beslutningsforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* (det radikale venstres medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved beslutningsforslagets 2. (sidste) behandling.

Et *femte mindretal* (de frie demokraters medlem af udvalget) støtter beslutningsforslaget, da mindretallet principielt finder, at man bør bevare de mindre og velfungerende hospitaler. Da mindretallet imidlertid har forstået, at afviklingen af hospitalet som et alment hospital er så fremskreden, at en bevarelse er reelt umuliggjort, indstiller *mindretallet* beslutningsforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (FD):

Til titlen

1) Ordet »alment« udgår.

Til teksten

2) Ordet »alment« udgår, og i stedet indsættes efter »hospital« ordene: », der blandt

andet har til opgave at udføre plastikkirurgi med læbe-/ganespaltebehandling«.

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Ændringsforslagene medfører, at plastikkirurgi med læbe-/ganespaltebehandling fortsat skal finde sted på Diakonissestiftelsens hospital. Ændringsforslagene giver endvidere mulighed for, at Diakonissestiftelsen i øvrigt kan anvende hospitalet på en hensigtsmæssig måde i overensstemmelse med stiftelsens formål.

Karen Højte Jensen (KF) nfm. Flemming Jensen (KF) Lizzie Lichtenberg (KF)

Lis Aaltonen (KF) Svend Heiselberg (V) Bente Nielsen (V) Maisted (FD)

Steffensen (KrF) Hanne Andersen (S) Egon Jensen (S) Henning Jensen (S) Lerke (S)

Henning Rasmussen (S) fmd. Taanquist (S) Agerschou (SF) Tommy Dinesen (SF)

Ole Vig Jensen (RV)

Partierne CD, VS og FP havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag 1

Nogle af udvalgets spørgsmål til indenrigsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 1:

Udvalget ønsker tilsendt den skitse til omstrukturering af rigshospitalets afdelinger som følge af, at plastikkirurgi overføres til hospitalet på grund af nedlæggelse af Diakonissestiftelsen.

Svar:

I skrivelse af 6. september 1984 anmodede indenrigsministeriet om, at rigshospitalet snarest muligt optog forhandlinger med Diakonissestiftelsen om den nærmere gennemførelse af læbe-/ganespaltefunktionens indplacering på rigshospitalet fra den 1. januar 1985.

På et møde den 17. september 1984 mellem Diakonissestiftelsen, rigshospitalet og indenrigsministeriet blev det aftalt, at rigshospitalet inden 1. oktober 1984 skulle udarbejde en status, bl.a. med henblik på orientering af de medarbejdere på Diakonissestiftelsen, der kunne forvente overflytning til rigshospitalet. Der er i oktober måned sket enkelte korrektioner af denne status.

Der har under drøftelserne været enighed om, at læbe-/ganespaltefunktionen skal videreføres efter de hidtidige principper, således at patientbehandling og -service kan fortsætte på samme niveau som hidtil. Indtil finanslov for 1985 – med ændringsforslag vedr. overflytningen til rigshospitalet – er vedtaget, må der i det hele tages et formelt forbehold herom. I øvrigt kan gives følgende status pr. 26. oktober 1984, der skulle indeholde en besvarelse af det stillede spørgsmål:

1) Læbe-/ganespaltepatienterne indlægges på afsnit 5052, der er et børnekirurgisk 5 dages afsnit. Afsnittet vil pr. 1. januar 1985 blive omdannet til almindeligt sengeafsnit med plads til gennemsnitlig 10 læbe-/ganespaltepatienter. På afsnittet vil der også blive indlagt andre patienter.

Læbe-/ganespalteoperationerne vil indtil videre foregå på børnekirurgisk afdelings operationsstuer. Der tilbydes overflytning af en operationssygeplejerske og en anæstesisy-

geplejerske fra Diakonissestiftelsen med erfaring i læbe-/ganespalteoperationer.

2) Der oprettes to nye overlægestillinger ved plastikkirurgisk afdeling på rigshospitalet, der besættes med de nuværende overlæger på Diakonissestiftelsens plastikkirurgiske afdeling. De to overlæger indgår i overlægestaben på rigshospitalets plastikkirurgiske afdeling og skal ud over læbe-/ganespaltebehandling også deltage i det øvrige arbejde på afdelingen. De to overlægers lægesekretærer tilbydes ansættelse på rigshospitalet.

Der overflyttes ikke yngre læger, idet den eksisterende stab af yngre læger på rigshospitalets plastikkirurgiske afdeling varetager læbe-/ganespaltefunktionen.

3) Efter drøftelser mellem sygeplejeledelserne på Diakonissestiftelsen og rigshospitalet overflyttes det sygeplejepersonale, der i dag varetager behandlingen. Der vil blive tale om 14,4 stillinger omregnet til fuldtidsbeskæftigede. I normeringen er medregnet børneforsorgspædagog og sygeplejeseekretær. Der er tale om bruttonormering.

Det bemærkes, at det overflyttede plejepersonale vil indgå i afdelingen på lige vilkår med det øvrige plejepersonale på børnekirurgisk afdeling under ledelse af oversygeplejersken på afdelingen.

Der overflyttes yderligere 1 stilling som sundhedsplejerske med refusion af ½ løn fra taleinstitutterne i Københavns og Århus amtskommuner.

4) Diakonissestiftelsen er anmodet om at undersøge, hvilke eksterne konsulentordninger der er knyttet til læbe-/ganespaltebehandling, og som bør videreføres efter overflytningen.

5) Der er truffet aftale om flytning af særligt udstyr til rigshospitalet, bl.a. røntgenudstyr og elektronmikroskop.

6) Det tidligere samarbejde med taleinstitutterne i Københavns og Århus amtskommuner, herunder visitations- og refusionsordninger, forudsættes opretholdt uændret. Det

forudsættes, at ambulatorievirksomheden og vejledningsfunktionen fortsætter som hidtil.

Spørgsmål 5:

Ministeren bedes foranledige en udtalelse fra Diakonissestiftelsens hospital vedrørende hensigtsmæssigheden af en fortsat placering af plastikkirurgi med læbe-/ganespaltfunktion på hospitalet.

Svar:

Som svar på det stillede spørgsmål vedlægges bestyrelsen for Diakonissestiftelsens hospitals brev af 6. november 1984 med kopi af bestyrelsens brev af 26. juni 1984 til indenrigsministeren.

Den i bestyrelsens brev af 6. november 1984 omtalte årsberetning vedlægges i 40 eksemplarer til kommunaludvalgets orientering.

Bilag til bet. o.f.t. beslutn. vedr. Diakonissestiftelsens hospital

DEN DANSKE DIAKONISSESTIFTELSE

Bestyrelsen

København, den 6. november 1984

I skrivelse af 30. oktober 1984 (2.s.kt. j.nr. 51124 - 15/84) har indenrigsministeriet på foranledning af en forespørgsel fra folketingets kommunaludvalg udbedt sig en udtalelse fra Diakonissestiftelsens hospital vedrørende hensigtsmæssigheden af en fortsat placering af plastikkirurgi med læbe-/ganespaltefunktion på hospitalet.

I denne anledning skal man henvise til

vedlagte kopi af bestyrelsens brev af 26. juni 1984 til indenrigsministeren, ifølge hvilket bestyrelsen på sit møde den 25. juni 1984 har erklæret sin interesse i, at plastikkirurgisk afdeling kan forblive samlet på Diakonissestiftelsen.

Man skal endvidere henvise til den af bestyrelsens formand i vedlagte årsberetning afgivne redegørelse for hospitalet.

Med venlig hilsen

ROSSEL

Til indenrigsministeriet

DEN DANSKE DIAKONISSESTIFTELSE

Bestyrelsen

København, den 26. juni 1984

Under henvisning til stedfunden telefonsamtale torsdag den 21. juni 1984 med afdelingschef i indenrigsministeriet G. Lustrup skal jeg meddele, at Diakonissestiftelsen har ladet foretage en højere analyse af hospitalets lokalekapacitet, hvorved det har vist sig, at det vil være muligt at bibeholde den nuværende plastikkirurgiske afdeling med læbe-/ganespaltefunktion samtidig med etableringen af det geriatriske center efter det af Københavns kommune skitserede forslag, der er tiltrådt af Diakonissestiftelsens bestyrelse.

Bestyrelsesformand, administrationschef og forstander har herefter, mandag den 25.

juni 1984, ved at møde hos hospitalsborgmester Jørgen Frederiksen meddelt ham dette, og borgmesteren gav udtryk for, at der fra kommunens side principielt intet kunne være at indvende mod den plastikkirurgiske afdelings forbliven på Diakonissestiftelsen under forudsætning af, at Københavns kommunes ønsker om 270 pladser til det geriatriske center kan opfyldes på tilfredsstillende måde.

Diakonissestiftelsens bestyrelse har på sit møde den 25. juni 1984 erklæret sig interesseret i, at plastikkirurgisk afdeling kan forblive samlet på Diakonissestiftelsen.

Med venlig hilsen

ROSSEL

Til indenrigsminister Britta Schall Holberg

Spørgsmål 7:

Der ønskes tilsendt den nyeste opgørelse over ventelisten til plastikkirurgisk behandling dels for landet som helhed, dels for Diakonissestiftelsens hospital.

Svar:

I anledning af de af kommunaludvalget stillede spørgsmål 7-10 anmodede indenrigsministeriet med skrivelse af 30. oktober sundhedsstyrelsen om en udtalelse. Sundhedssty-

relsens udtalelse af 2. november 1984 vedlægges.

I forbindelse med spørgsmål 8 om den fysiske mulighed for at bibeholde plastikkirurgi med læbe-/ganespaltefunktion på Diakonissestiftelsen sammen med det geriatriske center skal bemærkes, at spørgsmålet ikke har været drøftet nærmere med Københavns kommune.

Indenrigsministeriet kan i øvrigt henholde sig til sundhedsstyrelsens udtalelse.

SUNDHEDSSTYRELSEN

København, den 2. november 1984

Under henvisning til indenrigsministeriets skrivelse af 30. oktober 1984 vedrørende folketingets kommunaludvalgs spørgsmål af 26. oktober 1984 om placeringen af Diakonissestiftelsens plastikkirurgiske funktioner skal sundhedsstyrelsen udtale følgende:

Ad spørgsmål 7. Der ønskes tilsendt den nyeste opgørelse over ventelisten til plastikkirurg-

gisk behandling dels for landet som helhed, dels for Diakonissestiftelsens hospital.

Samlede aktuelle opgørelser over ventelister foreligger ikke. Nedenstående oplysninger er derfor indhentet ved telefonisk rundspørge. De manglende oplysninger kan fremsendes efterfølgende, såfremt det måtte ønskes.

Hospital	Afdeling	Antal senge	Venteliste	Gennemsnitlig ventetid
Rigshospitalet	Kirurgisk afd. S	52 ¹⁾	275 ¹⁾	92 dage ¹⁾
	Afd. for mund-, tand- og kæbesygdom. Z	(8)*	109 ¹⁾	176 dage ¹⁾
Finseninstitutet.....	Plastikkir. afd.	22 ¹⁾	257 ¹⁾	26 dage ¹⁾
Diakonissestiftelsen	Kir. afd. A	52 ²⁾	739 ³⁾	?
Hvidovre hospital.....	Plastikkir. afd. Ambulatorium	35 ²⁾	134 ¹⁾ 35 ¹⁾	3 mdr. ¹⁾ 4 uger ¹⁾
Odense sygehus.....	Plastikkir. afd. Z	48 ²⁾	831 ¹⁾	4)
Århus kommunehospital	Plastikkir. afd. Z	18 ²⁾	?	?

*) Afdeling Z benytter senge på afdeling S, dvs. at de 8 senge er indeholdt i afdeling Ss sengekapacitet.

¹⁾ Pr. 31. oktober 1984.

²⁾ Pr. 1. april 1984.

³⁾ Pr. 24. oktober 1984.

⁴⁾ 77 pct. af det samlede antal patienter har ventet i mere end 6 måneder.

Spørgsmål 11:

Der ønskes en redegørelse for antallet af operationsdage inden for læbe-/ganespaltekirurgien på Diakonissestiftelsen sammenholdt med de forventede på rigshospitalet.

Spørgsmål 12:

Det ønskes oplyst, hvilke dage man vil operere læbe-/ganespalteoperationer på rigshospitalet sammenholdt med, hvilke dage der for tiden opereres på Diakonissestiftelsen.

Spørgsmål 13:

Der ønskes en redegørelse for forældrekontakten på Diakonissestiftelsen sammenholdt med den planlagte på rigshospitalet. Det ønskes herunder oplyst, hvilke overnattingsmuligheder man tilbyder henholdsvis vil tilbyde.

Spørgsmål 14:

Der ønskes en redegørelse for den hidtidige operationskapacitet på Diakonissestiftelsen sammenholdt med den forventede på rigshospitalet. Der henvises i den forbindelse til, at der kun tilbydes overflytning af en operationssygeplejerske og en anæstesisygeplejerske fra Diakonissestiftelsen med erfaring i læbe-/ganespalteoperationer.

Spørgsmål 15:

Hvor skal voksne læbe-/ganespaltepatienter placeres på rigshospitalet?

Svar:

Som svar på de stillede spørgsmål 11-15 vedlægges sundhedsstyrelsens skrivelse af 9. november 1984.

SUNDHEDSSTYRELSEN

København, den 9. november 1984

I skrivelse af 5. november 1984 har indenrigsministeriet anmodet sundhedsstyrelsen om svar på en række spørgsmål af 1. november 1984 fra folketingets kommunaludvalg angående læbe-/ganespaltekirurgien på Diakonissestiftelsens hospital, henholdsvis rigshospitalet.

Indledningsvis skal gøres opmærksom på, at rigshospitalet fra første færd, det vil sige da det i maj-juni 1984 blev klart, at Diakonissestiftelsens hidtidige brugere af stiftelsen som almindeligt sygehus planlagde at behandle patienterne i egen regie, har været indstillet på at overtage behandlingen af patienter med læbe-/ganespalte med så få ændringer som muligt og i hvert tilfælde (mindst) en bevarelse af det hidtidige niveau, både hvad angår det rent medicinske, det plejemæssige og de nødvendige samarbejdsrelationer med taleinstituttet, andre specialafdelinger og pårørende. Efter de initiale overvejelser på baggrund af en henvendelse fra indenrigsministeriet via sundhedsstyrelsen om at overveje mulighederne for at overtage læbe-/ganespaltebehandlingen er tilrettelæggelsen af den fremtidige læbe-/ganespaltebehandling på rigshospitalet, siden den egentlige meddelelse herom kom i september 1984, foregået gennem et samarbejde mellem rigshospitalets sygeplejeledelse og direktion og Diakonissestiftelsens sygeplejeledelse og administration. Rigshospitalet har således baseret planlægningen af den fremtidige funktion på de oplysninger, som Diakonissestiftelsen har givet om den nødvendige kapacitet, de hidtidige behandlings- og plejemæssige traditioner samt om organisation af behandlingen i øvrigt. I fortsættelse af ønsket om at fortsætte behandlingen så vidt muligt uændret har rigshospitalet på et tidligt tidspunkt i drøftelserne givet tilsagn om at ville »overtage« alt nødvendigt nyt personale fra Diakonissestiftelsen – naturligvis i det omfang personalet måtte ønske dette.

Ad spørgsmål 11: Der ønskes en redegørelse for antallet af operationsdage inden for læbe-/ganespaltekirurgien på Diakonissestiftelsen sammenholdt med de forventede på rigshospitalet.

Spørgsmålet om antallet af operationsdage vil afhænge af behovet, det vil sige antallet af børn født med læbe-/ganespalte og den til enhver tid fastlagte behandlingsplan for læbe-/ganespalte i almindelighed og den enkelte patient i særdeleshed. Der er tale om planlagte operationer som led i et planlagt behandlingsforløb, og der er således kun i ekstremt sjældne tilfælde problemer med operationstilrettelæggelsen forårsaget af akut opståede situationer.

Rigshospitalet har fra Diakonissestiftelsen fået oplyst, at man i 1983 har behandlet 289 patienter med læbe-/ganespalte, svarende til 6-8 operationer pr. uge. Rigshospitalet planlægger herefter at afsætte 1 operationsleje i 7 timer 3 gange om ugen, det vil sige i alt 21 timer til 6-8 operationer pr. uge. Såfremt behandlingstraditionen forandres eller behovet af andre grunde ændres, vil operationskapaciteten naturligvis blive justeret i overensstemmelse hermed.

Diakonissestiftelsen oplyser telefonisk over for sundhedsstyrelsen, at man i 1983 har opereret 140 patienter med læbe-/ganespalteproblemer fordelt på ca. 245 operationsdage.

Ad spørgsmål 12: Det ønskes oplyst, hvilke dage man vil operere læbe-/ganespalteoperationer på rigshospitalet sammenholdt med, hvilke dage der for tiden opereres på Diakonissestiftelsen.

Rigshospitalet oplyser, at man dér planlægger at operere læbe-/ganespaltepatienter mandag, onsdag og fredag. Diakonissestiftelsen oplyser, at man har opereret læbe-/ganespaltepatienter på alle ugens hverdage.

Sundhedsstyrelsen opfatter i øvrigt spørgsmål af denne art som rent driftsmæssige og

af en teknisk karakter, som man normalt vil overlade til de enkelte sygehusadministratorer at varetage i overensstemmelse med behandlingsstedets øvrige traditioner, behov og principper.

Ad spørgsmål 13: Der ønskes en redegørelse for forældrekontakten på Diakonissestiftelsen sammenholdt med den planlagte på rigshospitalet. Det ønskes herunder oplyst, hvilke overnatningsmuligheder man tilbyder henholdsvis vil tilbyde.

Efter rigshospitalets opfattelse tilbyder hospitalet generelt fuldt tilfredsstillende og gode muligheder for kontakten forældre og indlagte børn imellem, og det er derfor hospitalets hensigt at tilbyde samme forhold til forældre til børn med læbe-/ganespalte. I øjeblikket tilbydes forældre overnatningsmuligheder på det afsnit, hvor deres børn er indlagt, idet man har et vist antal senge sat til side til dette brug på de enkelte afsnit. Det samme vil gøre sig gældende på det afsnit, hvor børn med læbe-/ganespalte skal indlægges.

Man har i direktionen og sygeplejeledelsen på rigshospitalet generelt overvejelser om at indrette et hotelafsnit for forældre til indlagte børn. I givet fald vil dette blive indplaceret på 7. etage, det vil sige 2 etager over (i samme bygning), hvor børn med læbe-/ganespalte vil blive indlagt.

Rigshospitalet har hidtil ment, at dette var fuldt på højde med mulighederne for forældre til børn indlagt på Diakonissestiftelsen. Rigshospitalet er imidlertid meget nylig blevet oplyst om, at Diakonissestiftelsen har for sædvane at stille et værelse til rådighed for hver af forældrene til indlagte børn – en praksis, som rigshospitalet kun undtagelsesvis vil kunne tilbyde, men som hospitalet heller ikke finder det rimeligt og nødvendigt at videreføre i sin fulde udstrækning.

Diakonissestiftelsen oplyser, at begge forældre til børn med læbe-/ganespalte kan bo på Diakonissestiftelsen. For den ene betaler staten opholdet, mens den anden skal betale 25 kr. for første nat og 15 kr. for hver af de efterfølgende overnatninger. Gæsteværelserne ligger 1 etage over lidt forskudt for børneafdelingen. Hvis en forælder ønsker at sove i samme rum som barnet, imødekommes ønsket sædvanligvis, men plejepersonalet gør i

øvrigt en del ud af at tilskynde forældrene til at overnatte i gæsteværelserne af hensyn til alle parter behov for ro og hvile i de belastende situationer.

Ad spørgsmål 14: Der ønskes en redegørelse for den hidtidige operationskapacitet på Diakonissestiftelsen sammenholdt med den forventede på rigshospitalet. Der henvises i den forbindelse til, at der kun tilbydes overflytning af 1 operationssygeplejerske og 1 anæstesisygeplejerske fra Diakonissestiftelsen med erfaring fra læbe-/ganespalteoperation.

Med hensyn til operationskapaciteten henvises til spørgsmål 11 og 12.

Efter rigshospitalets opfattelse vil de 3 × 7 timers operation kunne varetages af i begyndelsen 1½ operationssygeplejerske (årsværk) og efter en indkøringsperiode på ½ år af 1 operationssygeplejerske, idet der naturligvis vil være hjælpepersonale til stede også. For anæstesisygeplejerskers vedkommende finder rigshospitalet, at behandlingen vil kunne dækkes med en 24 timers stilling. Man har som bekendt tilbudt overflytning af såvel operations- som anæstesisygeplejersker fra Diakonissestiftelsen.

Rigshospitalet har en lang varieret erfaring med operationer af børn med en række forskellige kirurgiske lidelser, senest har man overtaget børneortopædien til alle involveredes fulde tilfredshed. Rigshospitalet finder således, at man – naturligvis efter en nødvendig indkøringsperiode med indlæring af nye rutiner og tid til, at alle parter kan vænne sig til nye forhold og nye medarbejdere – vil være absolut fuldt kompetent til også at varetage læbe-/ganespalteoperationer.

For yderligere at sikre, at indlæringen kan gå så smertefrit som muligt, har man fra rigshospitalet – ud over som nævnt at tilbyde overflytning af personalet – foreslået, at de af rigshospitalets operationssygeplejersker, som vil kunne blive involveret på længere sigt, får mulighed for at overvære en række operationer på Diakonissestiftelsen i de sidste måneder, inden funktionen overflyttes.

Fra Diakonissestiftelsens side har man imidlertid afslået dette forslag.

Diakonissestiftelsen oplyser, at operationer finder sted på en bestemt operationsstue med følgende bemanding: 1–2 overlæger, 2 operationssygeplejersker + 1 ekstra sygeplejer-

ske/sygehjælper, indtil operationen er i gang, samt 1 anæstesisygeplejerske + 1 ekstra ved indledningen af anæstesen.

Ad spørgsmål 15: Hvor skal voksne læbe-/ganespaltepatienter placeres på rigshospitalet?

På baggrund af rigshospitalets principielle overvejelser og bl.a. senest erfaringerne med overflytning af patienter med cystisk fibrose og hæmofili planlægger direktionen at bevare al behandling af patienter med læbe-/ganespalte samlet, det vil sige altså også indlægge voksne patienter på børneafsnittet – et

princip, som der i de indledende drøftelser med Diakonissestiftelsen blev lagt meget vægt på at videreføre efter overflyttelsen til rigshospitalet.

Ad spørgsmål 16: Der ønskes en udtalelse fra Dansk selskab for plastik- og rekonstruktionskirurgi over svar på spørgsmål 1.

Efter aftale med indenrigsministeriet varetages den fornødne kontakt med Dansk selskab for plastik- og rekonstruktionskirurgi af ministeriet.

P. D. V.

LONE DE NEERGAARD

DIAKONISSESTIFTELSEN

Plastikkirurgisk afd. A

Opgørelse over læbe-/ganespaltebørn 1983

I en sengedag er ikke medregnet udskrivningsdagen

	Antal sengedage
<i>Operation for læbespalte</i>	
69 ptt.	563
heraf:	
4 børn med kindspalte	
10 børn med dobbeltsidig læbespalte	
<i>Operation for ganespalte</i>	
61 ptt.	543
<i>Svælglapsoperationer</i>	
24 ptt.	224
<i>Operationer med knogletransplantation</i>	
62 ptt.	667
<i>Sequeleoperationer (columellaplastik, læbe/næsekorr., sulcusplastikker)</i>	
53 ptt.	438
<i>Børn med Pierre-Robin-syndrom</i>	
1	33
<i>Isoleret ganesplate til rtg.-us. (2 mdrs. alderen)</i>	
5 ptt.	5
<i>Isoleret læbespalte til røntgenus. (22 mdrs. alderen)</i>	
14 ptt.	14
I alt 289 ptt.	2.487

<i>Gennemsnit pr. dag:</i>	6,8 patienter
<i>Gennemsnitsliggetid:</i>	8,6 dage
<i>Aldersfordeling:</i>	106 ptt. > 10 år
	183 ptt. < 10 år

Spørgsmål 50:

Er mulighederne for forældreovernatning og forældretilstedeværelse lige så tilfredsstillende på rigshospitalet som på Diakonissestiftelsen?

Svar:

Forældre til børn, der indlægges på rigshospitalet til operation for læbe-/ganespalte, vil få tilbudt samme forhold som forældre til andre indlagte børn, dvs. mulighed for at overnatte på det sengeafsnit, hvor børnene er indlagt. Man har derudover mulighed for at tilbyde overnatning på hospitalets gæsteværelser. Jfr. i øvrigt svar vedrørende spørgsmål 13.

Spørgsmål 52:

Vil operationskapaciteten på rigshospitalet (3 operationsdage pr. uge) være tilstrækkelig til som nu at undgå ventetid – dvs. at børnene opereres i den takt, hvori de indstilles fra taleinstitutterne?

Svar:

Der er på rigshospitalet regnet med 3 operationsdage svarende til i alt 21 operationstimer om ugen. Det er anslået, at dette er tilstrækkeligt til at operere patienterne i den takt, hvori de indstilles til kirurgisk behandling. Såfremt den beregnede kapacitet af en eller anden grund skulle vise sig utilstrækkelig, vil den blive udvidet, hvilket der er operationsstuekapacitet til. Jfr. i øvrigt svar på spørgsmål 11.

Henvendelse fra Den danske Diakonissestiftelse, bestyrelsen, til udvalget

DEN DANSKE DIAKONISSESTIFTELSE

Bestyrelsen

Formanden

København, den 16. november 1984

I anledning af de seneste dages meddelelser i dagspressen om drøftelserne i folketingets kommunaludvalg om Diakonissestiftelsens hospitals fremtid vil jeg som bestyrelsens formand gerne bemærke følgende:

Ser vi bort fra juleugen, er der godt og vel én måned, til Diakonissestiftelsen skal være i stand til at leve op til sine forpligtelser over for Københavns kommune med henblik på etablering af det geriatriske center 1. januar 1985.

Personalet har arbejdet intenst for at blive i stand til at opfylde denne forpligtelse, og forberedelserne til og planlægningen af centrets etablering er nu så langt fremme, bl.a. med hensyn til hospitalets rumopdeling, personalenormering, personaleafskedigelser, budget m.v., at det nærmest vil medføre kaos på visse områder, foruden at det forekommer ikke alene urimeligt men ligefrem umuligt, såfremt Diakonissestiftelsen med så kort varsel skal indrette sig på at beholde plastikkirurgisk afdeling helt eller delvis, hvad enten det bliver for kortere eller længere tid.

Det må endvidere anses for uhyre tvivlsomt, om Diakonissestiftelsen i givet fald på

grund af stedfundne opsigelser vil være i stand til at stille det fornødne kvalificerede personale til rådighed for afdelingen.

Diakonissestiftelsen er i øvrigt langt inde i forhandlinger med andre om udnyttelse af den meget begrænsede del af hospitalet, der ikke skal udnyttes af det geriatriske center.

Diakonissestiftelsen har i flere år levet med megen usikkerhed om fremtiden, og hensynet til stiftelsens trivsel kræver nu arbejdsro, der i hvert fald næppe opnås med en midlertidig placering af plastikkirurgisk afdeling eller en del deraf i vort hospital.

Da spørgsmålet om bevarelse af Diakonissestiftelsens sygeplejeskole også har været nævnt i denne forbindelse, skal bemærkes, at dette spørgsmål for tiden er genstand for drøftelser med Frederiksberg kommune, men det skal pointeres, at spørgsmålet om muligheden af at opretholde sygeplejeskolen er uafhængig af, om Diakonissestiftelsen beholder eller ikke beholder plastikkirurgisk afdeling.

Kopi sendt til indenrigsminister Britta Schall Holberg og borgmester Jørgen Frederiksen.

ROSSEL